

RAFAËL

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Hebreeuwse naam: 'God geneest' of 'God heeft genezen'.

*

Bijzonderheden

Deze naam is in Zuid-Europa altijd meer in gebruik geweest dan in het noorden.

*

Heiligen

Rafaël Aartsengel.

Feest 29 september (tezamen met de andere aartsengelen) & 24 oktober.

De aartsengel Rafaël komt voor in het apocriefe (= nooit officieel erkende) bijbelboek Henoch (9,1 vv.). Daar wordt verteld hoe hij tezamen met Michaël, Gabriël en Uriël de nood van de aardbewoners onder Gods aandacht brengt. Deze zendt hen vervolgens uit om de veroorzakers van alle ellende, de opstandige en gevallen engelen, onschadelijk te maken. In het bijbelboek Tobit (dat wel door de katholieken, maar niet door de protestanten als echt wordt erkend) wordt verhaald hoe de aartsengel Rafaël de jonge Tobias begeleidt op zijn weg van Ninive naar Ekbatana. Hij helpt hem bij het vangen van een gevaarlijke vis. Hij bevrijdt het meisje Sara van een boze geest; telkens als zij de huwelijksnacht met een bruidegom doorbrengt, blijkt deze de volgende ochtend te zijn overleden; dat was haar al zes keer overkomen. Maar Tobias, de zevende bruidegom, bleef door Rafaël's voorzorgen in leven. Uiteindelijk wist de jonge Tobias op aanwijzing van zijn reisgezel Rafaël zijn oude vader Tobit van zijn blindheid te genezen met de gal van de gevangen vis. Ongetwijfeld een toespeling op de betekenis van zijn naam: Rafaël = 'God geneest'.

Aan het eind van het verhaal maakt Tobias' reisgezel zich bekend als Rafaël, een van de zeven engelen die voor de heerlijkheid Gods staan. Daar dragen zij de gebeden van de heiligen op tot voor Gods troon.

Paus Benedictus XV stelde zijn feest op 24 oktober. Sinds de hervormingen van het Tweede vaticaanse Concilie in 1969 wordt hij tezamen met de andere aartsengelen gevierd op 29 september.

Hij is patroonheilige van artsen, apothekers en zieken; van gehuwden; van schippers, reizigers, pelgrims, vakantiegangers en dagjesmensen; van mijnwerkers, bergbewoners en dakdekkers; van arme zielen (die hij begeleidt tot voor Gods troon). Hij wordt aangeropen tegen oogziekten en tegen de pest. Door zijn rol in het verhaal van de jonge Tobias werd hij ook patroon van opvoeders en ieder die jonge mensen begeleidt op hun weg naar volwassenheid. Zo is het te verklaren dat zijn naam zelfs voorkomt in de Haagse sportvereniging RAVA (= **R**aphaël **A**fdeling **V**oetbal en **A**tletiek).

Hij wordt afgebeeld met vleugels (in de voorstelling van gelovigen vliegen engelen tussen God en mensen heen en weer); hij heeft Tobias bij de hand; met wandelstok, veldfles en reistas (waarin de gal van de vis werd opgeborgen); met een vis.

*

Bekend is de Italiaanse Renaissanceschilder **Rafaello** (ook Raffaello) Santi (ook Sanzio: 1483-1520).